

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta, poštni predal 22.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust. Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22.
Ljubljana VII, Zadržni dom.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za inozemstvo mesečno 15 Din.

Štev. 18.

Sreda 26. februarja 1930.

Leto V.

Ob rakvi drja Kösterja,

nemškega poslanika v Beogradu, se je poslovil dr. Živko Topalović v nemškem jeziku tako-le:

Gospe in gospodje, mi smo bili tudi ideološki somišljeniki s pokojnikom. Bili smo istoimenski borci in predbojevniki ideje za ohranitev svetovnega miru. Dovolite mi, da ob tem težkem trenutku izpregovorim nekaj besed o tem.

Dr. Köster je bil odgojen v idejah nemške socialne demokracije in izhajal iz središča, kjer je bil ta pokret najbolj žilav, in on je v zmislu teh idej tudi delal. Ne moremo pozabiti onega, kar je pred nekaj meseci, na dan, ki je bil posvečen mrtvim, govoril ob nemškem groblju. Govoril je za mir in ne za maščevanje in sovražstvo. Rekel je takrat, kaj mrtveci govorijo:

»Kaj pravijo mrtveci?« je vprašal. »Oni vprašujejo, kaj ste storili, da se naša katastrofa še enkrat ne ponovi? Vi hodite raziskavat puščave. Vi preletavate oceane. Vi ste napravili majhne zaboječke, s katerimi morejo sibirski kmeti govoriti z daljnim svetom. Vi morete poleteti okoli zemlje v enaindvajsetih urah. Ali kaj ste storili, da bi naši otroci mogli v miru živeti in delati? Kaj ste napravili, da se svetovni mir iz današnjega stanja na papirju in iz prazne frazeologije pretvori v stvarnost in resničnost? Kaj ste tu storili?«

Kakor je njegov pokojni minister Stresemann delal na tem, da organizira človeško družbo v Društvo narodov ter da ozko zveže med seboj evropske narode gospodarsko in politično, v zmislu prav tiste politike je delal on tukaj med nami in dosegl, da so se popolnoma zabrisale posledice vojne, da je prenehala mržnja in da je zavladalo med obema narodoma zaupanje in prijateljstvo. Za to politiko smo mu vsi jako hvaležni. Za to mu je hvaležen tudi ves nemški narod. Zlasti pa mu bodo hvaležni oni, iz katerih sredine je vzrasel. Gotov sem, ko bo jutri ali pojutrišnjem nošen tale zaboj skozi široke ulice starega mesta Hamburga, da bodo mornarji na ladjah s tišočimi sireni pozdravljali pogreb velikega pokojnika, in mnogo brojni delavski bataljoni ga bodo s težkim korakom spremljali, da pozdravijo narodnega tribuna na njegovi zadnji poti. Mir njega pepelu! Duh njegov pa bo živel v milijonih src do konca sveta. Izrekamo sožalje zaradi globoke boli njegovi rodbini in istotako delavcem nemškega naroda.

Radikalni fašisti — atentatorji.

Senzacionalno razkritje o atentatu na uradništvo lista »Popolo di Trieste«.

Tržaška policija ugotavlja, da izvira atentat na »Popolo di Trieste« iz krogov fašistične omladine, katere duševni voditelj je major Giovanni Forte. Forte je bil pred dvema leti izključen iz fašističnih organizacij, je pa kljub temu ohranil stike s fašistično mladino. Policija je aretirala več oseb tudi na Reki. Tam je bil aretiran tudi major Forte, ki je baje hotel pobegniti v inozemstvo. Policija je mnenja, da je bil atentat organiziran iz maščevanja. Tudi ponesrečeni Nerri je bil njegov nasprotnik.

Ogromna delavska manifestacija za socialno zakonodajo.

O priliki prihoda ravnatelja Mednarodnega urada dela Alberta Thomasa se bo vršilo v Beogradu zborovanje delegatov strokovnih organizacij in delavskih zbornic iz cele države.

Neposredno pred zaključkom boja za socialno zakonodajo in proti reakcionarnim naklepom »gospodarskih krogov«, prispe v Jugoslavijo ravnatelj Mednarodnega urada dela Albert Thomas.

Delavstvo bo porabilo tudi to priliko, da bo zastopniku mednarodne organizacije dela, institucije za socialno zaščito delavstva, obrazložilo svoje zahteve.

V ta namen se bo vršila dne 28. februarja ob pol 7. uri zvečer v Beogradu

velika manifestacija

vsega strokovno organiziranega delavstva iz cele države in Delavskih zbornic. Pri tej priliki bodo govorili Albert Thomas, Živko Topalović, Uratnik itd.

Vse govore in ves potek konference bo prenašal

radio

v vse kraje države. Cel svet bo slišal zahteve delavcev v Jugoslaviji, ves svet bo čul delavski glas proti reakcionarnim zahtevam gospodarskih krogov.

Kjerkoli imate radioaparate, priključite jih in poslušajte v petek od pol 7. ure zvečer dalje.

1. marca bodo delegati strokovnih organizacij v posebni deputaciji obiskali predsednika vlade in mu izročili poseben memorandum.

V Mariboru

se vrši v petek, dne 28. februarja ob 6. uri zvečer

javno zborovanje

vseh delavcev in nameščencev v kazinski dvorani.

V Ljubljani

se vrši v petek, dne 28. februarja ob 6. uri zvečer

velik zaupniški sestanek

vseh delavcev in nameščencev v dvorani »Delavske zbornice«.

Za Rimom Berlin.

Kancler dr. Schober se predstavlja in posreduje.

Ko je obiskal avstrijski kancler dr. Schober Rim, so postali nekateri nemški listi ljubosumni, češ, da dr. Schober pozablja na združitev Avstrije z Nemčijo. Dr. Schober je podpisal v Rimu trgovsko pogodbo in isto stori sedaj v Nemčiji. Kancler je prispel v Berlin dne 22. t. m. ter obiskal predsednika vlade Müllerja in predsednika republike Hindenburga.

Kakor je znano, nemška industrija in kmetijstvo ne marata bližjih gospodarskih stikov z Avstrijo. Nemški kancler Müller je pa ob tej priliki rekel, da bo posvetil posebno pozornost sklenitvi nove avstrijsko-nemške trgovinske pogodbe. Berlinški socialnodemokratski »Vorwärts« pravi v daljšem članku, da bosta sedaj nemška industrija in kmetijstvo imela dovolj prilike, dokazati tudi v praksi tolikokrat naglašano simpatijo in bratsko čuvstvovanje za Avstrijo s tem, da bosta dovolila uvažanje avstrijskih izdelkov, predvsem pa alpske živine in izdelkov lesne industrije. Po naravi stvari, avstrijski kancler ni inozemski minister, ampak le šef vlade, ki je del bodoče velike Nemčije.

S Schobrovim obiskom je torej nezaupanje popravljeno in to tembolj, ker obišče pozneje Prago in najbrže tudi Beograd.

Potovanje avstrijskega kanclerja v Nemčijo ima po prepričanju dunajskih političnih krogov še poseben namen. Med Nemčijo in Italijo so še vedno napete politične razmere zaradi znanih žaljivih in izzivalnih izjav proti Nemčiji in Avstriji ob priliki tirolskega spora. V Nemčiji ne marajo fašistične Italije in nagibljejo se k zvezi s Francijo, ki je mednarodno Italiji najbolj nevarna in tudi sicer

najbolj konkurenčna. Iz tega razloga nekateri upravičeno domnevajo, da je avstrijski kancler skušal morda celo na predlog Mussolinija uglasiti razmerje med Nemčijo in Italijo. To skoraj potrjuje tudi izjava kanclerja samega, ki pravi, da Avstrija potrebuje prijateljstvo vseh svojih sosedov, ki je v zvezi s prijateljstvom tudi med onimi.

Češko meščansko časopisje meni, da utegne obisk avstrijskega kanclerja v Berlinu prinesiti razčiščenje, ki ga bodo lahko pozdravili vsi prijatelji stabilizacije in miru. Dr. Schober je, pravijo, potoval v Berlin kot mož, ki je spoznal umetnost samostojne neodvisne politike.

Potovanja avstrijskega kanclerja smatramo za političen takt predstavnika Avstrije. Če pa bodo ta potovanja kaj prispevala k mednarodnemu sporazumu in miru, pa bomo vsak uspeh pozdravljali. V kolikor bi pa utegnilo potovanje biti v zvezi s posredovanjem med Italijo in Nemčijo, pa bi videli italijansko intrigo, ki hoče tem novim potem v aktualnem trenutku ogroziti mednarodno razorožitveno konferenco v Londonu in ženevsko konferenco za carinsko premirje, ker je ravno Italija na obeh konferencah največja ovira.

Banski proračuni.

Posvetovanje banov v Beogradu.

Finančni minister dr. Šverljuga je sklical v Beograd konferenco vseh banov v svrhu posvetovanja o bankih proračunih. Konferenca je pričela v nedeljo. Na prvi seji je finančni minister poročal o finančnem položaju države in o zvezi med proračunoma države in banovin.

Italija proti carinskemu sporazumu.

Fašizem največja zepreka carinskega premirja.

Splošno pravilo je, da so stotere carinske meje velika ovira socialnemu in zlasti gospodarskemu razvoju ter često tudi krivične, ker dajejo kapitalistom izredne ugodnosti, konsumente pa silno obremenjujejo.

V Ženevi se vrši te dni konferenca za carinski sporazum in uvedbo sistematične enotne carine. Ob tej priliki je italijanski minister Bottai ostro nastopil proti carinskemu sporazumu, češ, da se lažje sklepajo trgovske pogodbe od države do države. To velja, pravi, zlasti za tiste države, ki šele ustvarjajo svojo gospodarsko obliko. Naravnost nevarno bi bilo za te države, če bi se jim vezale roke. Bottai je tudi rekel, da je neprimerno o tem sklepati, ker niso zastopane Zedinjene države in južnoamerikanske države. Ideja carinskega miru je po mnenju italijanske vlade preuranjena in v praksi neizvedljiva. Govornik je poudarjal vsemogoče ovire, ki jih ni in če bi bile, bi bil carinski sporazum mogoč šele v prihodnjem stoletju.

K temu stališču gospoda ministra dostavljamo samo to, da misli kapitalistično, verižniško. Če bi mislil socialnopolitično in gospodarsko pametno, bi ne govoril tako.

Carinski mir ima služiti celoti, zlasti splošnosti, zmanjšal bi pa tudi gospodarski riziko, ki je v teh razmerah usoden ne le za kapitaliste nego tudi za države.

Madžarski grofi ne uživajo francoskih simpatij.

Francija ne bo podpirala Madžarske glede posojila, ker za posojeni denar Maržarska ne more dati garancij.

Pariški finančni list »Agence d'Information« piše, da Francija ne bi mogla podpirati sedanje Bethlenove vlade glede najetja zunanjega posojila. Francija nima potrebe, da bi subvencionirala ter podpirala režim, ki vlada sedaj na Madžarskem in ki stoji na predvečer revolucije, ki lahko vsak dan izbruhne.

Naši prihranki se smejo dati v podporo sami takim državam, kjer vlada socialni red in kjer je gospodarstvo stabilizirano. Tega pa o Madžarski ni mogoči trditi. Režim grofa Bethlena in njegovih fevdalcev, ki se opira na maloštevilno skupino ljudi, ima proti sebi večino zasužnjene madžarskega naroda.

„Japonske volitve“.

kot pod Tiszovim režimom na Madžarskem.

Po poročilih raznih listov, ki si pa glede številk precej nasprotujejo, je japonska liberalna vlada dobila večino mandatov, in sicer 243 oziroma 245 napram 172 dosedanjim mandatov. Opozicija Seykai, ki je dosedaj imela 220, pa je prejela samo 148, po drugih poročilih, 195 poslancev. Delavske stranke po 13 in druge manjše stranke 15 mandatov. Parlament sestoji iz 464 poslancev. Vlada je prepovedala skoraj vsakršno volilno propagando in na ta način ni čudno, če je vlada »zmagala«!

Masaryk kot študent.

80 letnica rojstva predsednika čehoslovaške republike. — Odlomki iz spominov na njegova dijaška leta.

Vsa Čehoslovaška republika se pripravljala, da bo čim dostojnejše proslavila dne 7. marca 80letnico rojstva svojega prvega predsednika Masaryka. Posebno pridno se gibljejo tudi delavske organizacije, da se poklonijo svojemu velikemu prijatelju in sobojevniku za socialne pravice, sinu preprostega delavca, bivšemu vseučiliškemu profesorju Tomažu Masaryku. Časopisi so že sedaj polni člankov o bogatem delu češkega predsednika; dan na dan izhajajo nove knjige, ki opisujejo Masarykovo življenje. Predzadnje nedeljo je objavil plzenski socialistični dnevnik »Nova Doba« zanimiv članek, ki opisuje Masaryka kot študenta.

Trpko življenje dijaka proletarca je skušal Masaryk do dna. Stariši niso imeli sredstev, da bi mogli za fanta plačevati v mestu in Tomaž se je moral prebiti skozi življenje, kakor je pač šlo. Ko je šel v Brno, mu je dala mati na pot samo pernico in dva hleba kruha. (Na Češkem imajo mnogo perja in pernic mesto odev.) V Brnu je stanoval pri nekem čevljarju skupno s šestimi drugimi dijaki. Tu se je Masaryk hranil s kruhom in se je ta njegov položaj zboljšal še le, ko je dobil instrukcije in si je nekaj prislužil s poučevanjem slabših dijakov. Pri tem pa je bil v šoli vedno prvi.

V Brnu pa Masaryk ni doštudiral. Iz kovaškega vajenca je postal neustrašen samostojen študent, ki je imel stalno spore s profesorji. Na nemški gimnaziji v Brnu se je najprej jasno zavedel svojega narodnega porekla (bil je Slovák), pa končno je postal vodja čeških dijakov. Ko je hotel nemški profesor izgovarjati latinščino in grščino po nemško, mu je Masaryk očital, da to ni pravilno in ko profesor ni odnehal, je začel Masaryk čitati latinščino in grščino zopet po češko. Iz tega je nastala cela revolucija.

Ampak prišli so še hujši časi. Ko je bil Masaryk v šestem razredu, je naenkrat izjavil katehetu, da ne bo hodil več k spovedi, ker je ne priznava. Naravno, da se je katehet zgrozil in je takoj drugo jutro opravil mašo za dijaka, ki je baje zablodil. Katehet je klical na pomoč svetega duha in preiskoval, če bi morda Masaryka pokvarila slaba družba. Ko katehet ni ničesar podobnega ugotovil, je začel z dobrim prigovarjati Masaryku. Ta pa je ostal pri svojem, če prav mu je grozila izključitev iz gimnazije in konec vseh nadaljnjih študij.

Nato je bil poklican k ravnatelju gimnazije Küchenbauerju. Ta je Ma-

saryku hudo očital, da mu dela same neprijetnosti, češ, zakaj bi ni hodil k spovedi, ko je to itak samo formalnost, ki jo mora vršiti dokler je dijak.

Ravnatelj je tedaj mlademu dijaku Masaryku dobesedno prigovarjal: Menda vendar ne mislite, da jaz sam tem duhovniškim hokuspokusom verjamem? Ampak jaz sem uradnik in zato to vršim!

(Iz knjige spominov Masaryka. Op. prev.)

Masaryk je rezko odgovoril: »Kdor dela proti svojemu prepričanju, je komedijant!«

To je bil za ravnatelja strašen udarec. Ves je prebledel in skočil proti Masaryku, da bi ga udaril. Toda ta je odskočil, zagrabil palico in za-

kričal na ravnatelja, naj se ne predrzni dotakniti se ga. — Sedaj je bila usoda študenta odločena. Upornežu so namignili, naj zapusti gimnazijo. To je bilo v sredi leta 1869. Masaryk je stal na ulici brez sredstev, a doma revni starši. Vsak drug slabši človek bi bil klonil in morda zginil v kako podrejeno službo. Masaryk pa je pobral kar je mogel in odšel na Dunaj, kjer se je vpisal na akademsko gimnazijo.

Pozneje je postal vseučiliški profesor in vodja češkega narodnostnega gibanja, med vojno revolucionar in največji bojevnik proti Haburžanom ter že od osvobođenja od velega naroda spoštovan in ljubljen predsednik čehoslovaške republike — ki pa še ni imel cilindra na glavi.

Nagla sestava francoske vlade.

Pod kontrolo socialistov.

V petek zvečer je sestavil Chautemps (Sotan) novo vlado. Nepričakovana naglica, s katero je bila ta sestavljena, pa ne pomeni, da so v Franciji politične razmere tako konsolidirane, da bi bila sestava vlade votum konsolidirane politične moči. Jako verjetno je, da vlada v parlamentu ne bo uživala zaupanja, vsaj dolgo ne, ker so reakcionarci absolutno proti njej in celo levičarski radikali, ki so v vladi zastopani kot stranka, ji odrekajo podporo.

Nova vlada je sestavljena tako:

Ministrsko predsedništvo in notranje zadeve: Chautemps, radikal. Zunanje zadeve: Briand, republikanski socialist.

Pravosodje: Steeg, radikal.

Vojska: Rene Desnard, bivši francoski poslanik v Rimu, radikal.

Finance: Dummond, radikal. senator.

Prosveta: Jean Durand, radikal.

Trgovina: Bonnet, radikal.

Kmetijstvo: Queuille, radikal.

Kolonije: Lamoureux, radikal.

Delovno ministrstvo: Loucheur, levičarski radikal.

Javna dela: Daladier, radikal.

Pošta in brzojav: Julien Durand, radikal.

Zrakoplovstvo: Laurence Eynac, levičarski radikal.

Vojna in mornarica: Sarraut, radikal.

Trgovinska mornarica: Danielou, levičarski radikal.

Ministrstvo za proračun: Palma-de, radikal.

Penzija: Gallep, radikal.

Na prvi seji vlade je Chautemps navedel glavne smernice vlade in povdaril levičarski značaj vlade. Če bi pa zbornica vladi odrekla zaupanje, namerava predsednik razpisati nove parlamentarne volitve.

V novi vladi je 12 radikalnih socialistov, 5 radikalnih levičarjev, 1 neodvisni levičar, 1 francoski soci-

jalist, 1 republikanski socialist in 1 neopredeljenec.

Novi predsednik vlade si je stavil predvsem dve glavni nalogi, in sicer, da nadaljuje započeto delo francoske delegacije na londonski pomorski razorožitveni konferenci, ki ga bo vodil najbrže Briand ter podpre namere ženevske konference glede carinskega premirja. To sta za Francijo v trenutku najaktuelnejši politični vprašanji, ki ju bo morda ta vlada utegnila rešiti, če bo delala v intencijah napredka.

Chautemps je hotel prvotno postaviti vlado široke koncentracije, ni se mu pa to posrečilo, ker je Daladier odklonil sodelovanje z desnico. Nova vlada stoji pod nekako kontrolo socialistov in ne bo mogla dati desničarjem koncesij, če ne bo hotela, da jo socialisti pošljejo domov.

Nova vlada bo imela v parlamentu okoli 254 glasov. Obseza razširjeni levičarski kartel razen socialistov, in sicer: 115 radikal. socialistev, 51 radikalnih levičarjev, 15 članov francoskih socialistov in radikalne levce, 33 republikanskih socialistov, 20 članov neodvisne levce ter 20 članov mešanih skupin. Nova vlada je torej odvisna od socialistov, ki so izjavili, da jo bodo podpirali, če sama prevzame vlado in sestavi program, da jo, dasi so zunaj vlade, načelno lahko podpirajo. Stališče zavzamejo socialisti po objavi vladnega programa.

Francoski socialisti so torej v tem primeru s svojo taktiko dokazali, da tudi zunaj vlade, čim imajo dovolj politične moči, jako močno lahko vplivajo na razvoj razmer v državi. In ravno v tem trenutku igra Francija v velikih mednarodnih vprašanjih, razorožitve in carinske premirje, važno vlogo. Zato bo sedanja vlada ostala daljšo dobo na krmilu le, če bo vodila pravo mednarodno in notranjo politiko.

Predstavniki nemških kapitalistov nasproti social. skrbstva.

Predsednik nemške državne banke je istega kalibra kot naši gospodarski krogi.

Predsednik nemške državne banke in lastnik in kompanjon še drugih bank je govoril v Bremenu na neki trgovski slavnosti političen govor, kar bi z moralnega stališča ne smel ter izjavil:

V pomanjkanju volje, ki prepaja nemško ljudstvo, vidim veliko moralno krizo naroda. Ta volja manjka nemški državi na vseh koncih in krajih. Naš ideal v Nemčiji je ideal socialnega rentnika, ki v trenutku, ko ga polože v zibelko, že dobi s seboj vse oskrbne listine in posmrtno blagajno obenem. Ne čutimo se kot državljani države, marveč čutimo se le kot prejemalci dobrot od nekega nam tujega državnega organizma, ki plava tam nekje po zraku.

Berlinski »Vorwärts« pripominja k tem čudnim izpadom predsednika državne banke, da ima menda dr. Schacht prav posebno častihlepje, kako naj bi se ne le s političnimi, ampak tudi z govorniški neumnostmi proslavil. Nemški narod si mora prepovedati, da mož na takem mestu, kakor je dr. Schacht, javno govori tako neumost.

To velja tudi za naše »gospodarske kroge«, ki so v boju proti socialni in delavski zakonodaji ravno tako — duhoviti.

Že zopet „pragi“!

Poneverbe uradnikov pri železniški direkciji v Zagrebu.

Zagrebski listi poročajo, da je kontrola pri zagrebski železniški direkciji odkrila grdo korupcijo, oz. sleparijo z dobavo železniških pragov pri zagrebski železniški direkciji. Aretirani so bili trije direkcijski uradniki, ki so falsificirali račune za dobavo železniških pragov, prejete zneske je potrdil neki tesarski mojster, ki ni dobavil niti enega praga, pač pa je izstavljal račune, ki so bili pri direkcijskih blagajnah likvidirani. Za to uslugo je prejemal tesar samo provizijo od poneverjenega denarja. To ni prvi slučaj te vrste in bojimo se, da ni zadnji.

KABARETNI VEČER

po slovesnem ronacherjevem glasbališču na Dunaju
priredi 1. marca t. l. ob 8. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani delavsko glasbeno društvo »Zarja«
Programi veljajo kot običajno ter se dobijo v prostorih Strokovne komisije

Aleksander Neverov:

Taškent — kruha bogato mesto.

(Ruska povest iz dni velike lakote. Prevedel I. V.) 31

Samo pet jih je bilo, a Miški se je zdelo, da jih je na tisoče z režečimi gobci. In ko bodo razmrcvarili drug drugega, se lotijo ljudi na postaji.

Trofim je rekel nepričakovano:

- Se bojiš psov?
- A ti?
- Ničesar se ne bojim.
- Koliko si star?
- V štirinajstem sem.

Miška je od strani pogledal Trofima in tudi rekel, kakor da se ne boji ničesar:

- Enakih let sva. Tudi jaz sem v štirinajstem.
- Lažeš!

Da bi bil videti večji, se je Miška nekoliko vspel.

— Kmalu bom v petnajstem letu. Po rasti sem majhen, a po letih star. Dva puda vzdignem.

- Česa?
- Česar hočeš: utež ali vrečo.

Na postajo sta se vrnila »prijateljski«.

Miška je zvedel, da je Trofim iz kazanske gubernije, da je bil v štirih mestih, da je odšel z doma pred šestimi meseci in se preriva v Taškent. Če pride tja, se več ne vrne. Zelo slabo je v kazanski guberniji. Jesti ni kaj, zato je Trofimov oče tako zgodaj umrl . . . star osemindeset let. Dvakrat je bil v vojni, pa ni umrl; a glad ga je ubil.

Miška odgovori:

— Sedaj je vsem mušikom slabo. Jemljejo nam, a ne dajo nam nič . . .

— Treba se je vpisati v stranko — je vzdihnil Trofim.

- V kakšno?
- K boljševikom.
- Ali sprejmejo?
- Nekaterega sprejmejo, drugega ne.
- Boljševikov ne hvalijo — je rekel Miška.
- Vsake vrste boljševikov imaš — je zopet vzdihnil Trofim.

Na postaji je gorela ena svetiljka. Bilo je pozno.

V glavi Miške so se kupičile nevesele misli.

V vagonih, pod vagoni, za vagoni

so se prerivali ljudje; niso kričali. Kakor da so se nalašč potuhnili, krepko stisnili zobe, zaprli lačna usta.

V temni, strašči tišini, prerežani s samotno svetiljko, je obupno in bridko plakala baba z otrokom. En glas je bil gluh iz bolne notranjosti, drugi . . . obupno kričoč. Zdaj hlestne, zatuli, zdaj spet zastoka komaj slišno s trepetajočo struno.

In mešata se, stokata, hropeta, lovita drug drugega tadv glasova, kakor dva vira.

In teče iz dveh virov grenko gorje, vrženo v široko kirgiško stepo, na majhno postajo. In to gorje se ne gane z mesta, ne naprej, ne nazaj.

Trofim je rekel Miški, kazaje na babo:

— Pripeljala se je iz tujega kraja, odpeljati se ne more.

— Kaj, jo poznaš?

— Vse poznam. Štiri dni se klatim po tej postaji. Z možem se je peljala. A mož ji je umrl. Glej, tam so ga zakopali . . .

Nevesele misli so lezle Miški v glavo.

Sedela sta s Trofimom v tesnem prehodu postaje prav pri vratih. Pripovedovala sta si o svojih vaseh, ki so sedaj bogve v kateri smeri. Miška je pripovedoval leno, poslušal prisiljeno. Naveličal se je misliti o tem, naveličal ponavljati vsak dan.

Pred mižečimi očmi —

kakor razvit trak —

se pojavlja Taškent, nevidno mesto:

sito,

krušno,

smehljajoče se.

Visoke hribečke vidi tam:

črnih kosov kruha,

belih kosov kruha,

žlahtne pšenice,

jare pšenice.

A zrno ni takšno, kakor pri nas . . . debe-

lješe je . . .

Trofim je pretrgal Miškine misli, rekoč:

— Ti, koliko funtov poješ?

— Kje?

— V Taškentu, ko pridemo.

Miška pomisli, dvigne težke trepalnice, in

tiho odgovori:

— Mnogo!

Dolgo je plakala baba z otrokom.

Mužiki so kašljali v temi.

Doma in po svetu.

Pokojni Ivan Cankar in — njegov spomenik. Ivana Cankarja so preklinjali, so sežigali njegove spise, so v vsem svojem življenju, kakor še danes, delali proti njegovemu duhu. Danes, ko ima Ivan Cankar ne le kot socialni pisatelj, nego tudi kot umetnik svetovno priznano ime, se pa tam na Vrhnikih in v Ljubljani prepirajo o — njegovem spomeniku. Poizkušalo se je, kdo se bo bolj pobahal — na zunaj — kot Cankarjev častilec, ker ga nosi na svojem jeziku ali maže njegovo ime s peresom. Po našem mnenju se s tem početjem ime socialno čutečega moža, moža po svojem bistvu plemenitega srca — oprostite — onečašča. Cankar je pisal in živel drugim ljudem, ne vam, ki danes tako ali tako kupčujete z njegovim imenom. Pardon, pisal je tudi vam mnogo satir, ki jih ne razumete. Mislimo pa, če preberete enkrat njegovo »V dolini Šentflorjanski«, da vam bo to v pouk. Licemerstvo je, se prepirati glede spomenika, kakšen naj bo, kdo naj ga izdela, ali naj bo kamenit, bronast, ljudski dom, v Ljubljani ali na Vrhnikih, ko to delate iz same bahaške ambicije, ko vam je duh njegov popolnoma tuj.

Novi rudarski zakon je izdelan. V ministrstvu za šume in rude izdelujejo sedaj razna pojasnila in komentarje k zakonom.

Poplave, viharji in snežni zameti po južni Evropi. Po vremenskih katastrofah, ki trajajo že teden dni, sta bili zlasti prizadeti srednja Italija in Grčija. V noči od sobote na nedeljo je snežna lavina zasula naselbino štiridesetih hiš. Ljudje so spali, zato jih je lavina zasula. Pri reševalni akciji utegnejo rešiti večje število prebivalcev, vendar utegne biti mrtvih blizu sto. V Kalabriji pa imajo veliko povodenj. Celo v Benečiji je vihar ustavil več vlakov. — Na Grškem so imeli silno nevihto in ploho, kakršne ni bilo že dvajset let. Voda je poplavlila del mesta Atene in mnogo drugih nizko nad morjem ležečih krajev.

Pozor pred goljufi. V posameznih krajih so se pojavile osebe, ki se predstavljajo kot poverjeniki Privilegirane agrarne banke in kot taki izvajajo od prebivalstva provizije za izposlovanje posojila pri imenovani banki. Z ozirom na to se javnost opozarja, da Privilegirana agrarna banka nima nikakih poverjenikov nastavljenih in se naj reflektantje za posojila obračajo neposredno na banko.

Albin Prepeluh petdesetletnik. Dne 22. t. m. bo dopolnil Albin Prepeluh svoj petdeseti rojstni dan. Rojen je bil 22. februarja 1880 v Ljubljani. Absolviral je ljudsko in tedanjno obrtno šolo v Ljubljani. Leta 1918 je bil dodeljen narodni vladi kot komisar, pozneje je postal poverjenik oddelka za socialno skrbstvo. Leta 1921 se je odtujil socialističnem pokretu in potem vodil svojo politiko sporedno s sto ali ono meščansko ali napol meščansko stranko. Udejstvoval se je kot publicist in vztrajen delavec. Spisal je tudi več jako poučnih brošur.

Eksplodizija municijskega skladišča v Grčiji. Pri Liosicu je eksplodiralo skladišče municije. Dvanajst oseb je bilo ubitih, večje število pa težko ranjenih. Eksplodizija je nastala pri prevažanju bomb. V skladišču, ki ga je razneslo, je bilo 200.000 bom. Na druge objekte se vnetje ni razširilo.

50.000 volilnih reklamacij na Dunaju. Glasom revidirane avstrijske ustave je sestavljanje volilnih imenikov vzeto občinam in poverjeno policiji. S tem so hoteli reakcionarji udariti socialiste, katerim so očitali, da vodijo v občinah volilne imenike v svoj prid. S tem so povzročili pravi kaos. Dunajska policija sestavlja sedaj nove volilne imenike za mesto Dunaj, v katerih pa manjkajo volilci, ki že leta in leta bivajo na Dunaju, zato pa so vpisani taki, ki so se že davno izselili ali ki že davno počivajo na centralnem pokopališču. Socialistična stranka je dosedaj že

vložila 50.000 reklamacij in policijsko uradništvo se prijema za glave, ker ne zmore dela.

»Vojni minister« Vaugoin napoveduje vojaške reforme. Avstrijski brambni minister ter obenem podkancler, ki je hud klerikalec in še hujši nasprotnik socialistov ter zelo rad govori, namerava presenetiti Avstrijce z novim zakonom o državni brambi. Če bo šlo po njegovem, pravi, bodo dobili vojniki tudi »penzijo«. Nekatere »reforme« je sploh g. Vaugoin že izvedel. Tako je n. pr. uvedel zopet stare avstrijske »kape«, ki jim bo sledila še ostala uniforma iz Franc Jožefovih časov. Ker pa se avstrijski vojni minister nič kaj preveč ne zanaša na svojo legalno vojsko, zato je goreč pristaš Heimwehra.

Pogreb poslanika Kösterja v Hamburgu se je vršil preteklo soboto z velikimi svečanostmi. Na grobu je govoril notranji minister Severing ter državni tajnik zunanjega ministrstva Schubert, ki je naglašal pokojnikove diplomatske vrline, zlasti njegov trud za zboljšanje odnošajev med Nemčijo in Jugoslavijo.

V komunističnem domu, takozvanem »Liebknechtshaus« v Berlinu je policija izvršila prošli teden hišno preiskavo. Pri tem je prišlo med množico, ki se je zbrala krož hiše, in policijo do ostrih spopadov. Po odhodu policije so komunisti izobesili na hiši sovjetsko zastavo, ki pa so jo morali takoj zopet sneti.

Zopet napovedana komunistična »revolucija« v Berlinu. — 6. marca. Ko je policija preiskala hišo Karla Liebknechta, je baje našla važne podatke, glasom katerih so bili izdelani načrti za pohod komunistične centrale v »svetovno revolucijo« proti brezposelnosti, ki bi se imel začeti dne 6. marca, in sicer koncentričen pohod v Berlin iz cele države. Čudni so ti načrti, ki jih policija vedno prehitro v roke dobi!

Nova stranka na Angleškem. Ker se angleški meščanski krogi boje, da dosedanja stranka konzervativcev kot liberalcev ne bodo kos več proti delavski stranki z uspehom nastopati, so ustanovili novo meščansko stranko pod imenom »Združena državna stranka«. Lord Rothermere je zadovoljen s programom nove stranke in bo dal kapital na razpolago. On upa, da bo nova stranka pri bodočih volitvah sama polovico mandatov dobila.

Meščanska vojna na Kitajskem se nadaljuje. Komaj so se Kitajci sporazumeli z Rusijo, pa že pričenjajo novo medsebojno vojno. Uporniki prodirajo s severa proti jugu.

Žena šef 100 londonskih bolnic. Zdravniškem šefom londonskih bolnic, ki jih je okoli 100, je imenovana zdravnica dr. Lambert. Bolnice imajo 75.000 bolniških postelj in 26.000 nameščenecv zdravnikov, paznikov, kuharjev, bolničark itd. Letni proračun teh zavodov znaša okoli 11 milijard dinarjev. Te velikanske ustanove upravlja prvič v zgodovini — žena.

Amanulaha kličejo nazaj. Bivši afganski kralj Amanulaha, ki je moral pobegniti, in ki se sedaj nahaja v Carigradu, je prejel od sedanjega kralja Nadir-Kana brzojavko, v kateri ga njegov naslednik poziva, da naj takoj pride v Kabul, in sicer kar z letalom ter naj zopet nastopi vladno, ker da je Nadir-Kan samo začasno zasedel prestol. Pač pa svetuje Amanulahu, da ne bi takoj vzel svojo soprogo Surajo seboj, ker bi njena navzočnost znala razburiti gorske rodove. Presneta ženska, ta Suraja.

Nasilno odvedeni francoski konzul v južni Kitajski. Iz Hanaja poročajo, da so kitajski komunisti Lungčau, v pokrajini Kvangsi (Južna Kitajski), ujeli tamkajšnjega francoskega konzula in ga odvedli preko meje. Ista usoda je baje zadela nekega angleškega misijonarja in dva francoska trgovca.

Kutjepov v — Moskvi? Iz Carigrada poročajo, da se nahaja general Kutjepov v Moskvi, kjer je zaprt v Petropavlovski trdnjavi.

Cankar, Cankarjeva družba, ljubljanski radio, jezikoslovci in še kaj . . .

Neki patentirani jezikoslovec se je silovito zagnal v Koledar Cankarjeve družbe, češ, da v njem kar mrgoli napak in jezikovnih spak, da je prava sramota vsiljevati take knjige za drag in težko prislužen denar ubogemu delavcu itd. Svojo sveto jezo je stresal tudi po ljubljanskem radiu v svet. Videti je, da smatra ljubljanski radio za svojo najsvetejšo dolžnost, zaganjati se v publikacije Cankarjeve družbe. Dobro vemo, da Vodniku ali Kolariču ne moremo biti simpatični (to nas prav malo moti), a oni, ki odločujejo pri radiu, bi morali vedeti, da šteje radio tudi med člani Cankarjeve družbe precejšnje število abonentov. Ker smo Slovenci najboljši narod na svetu (g. Vodnik bo to matematično dokazal!) in ga ni bolj kavalirskega naroda, bo — upajmo vsaj — radio razumel, da ni njegovo počenjanje niti trgovsko lojalno, kaj šele kavalirsko!

Gospod jezikoslovec je bil strašno razburjen! Vrgel je Koledar ob tla! Strašno! Vsa Cankarjeva družba se bo pri tej priči vpisala v prvi gimnazijski razred, da jo bo g. profesor mogel nemoteno uhlijati.

Nedvomno je: v koledarju so napake! Toda g. profesor se moti, če meni, da jih bo na ta način odpravil. Da poznamo le površno slovenski jezik, so v glavnem krivi baš tisti — žal: mnogoteri profesorji, ki le površno in slabo poznajo slovenski jezik. Zakaj se ta gospod zaganja baš v koledar Cankarjeve družbe, ko bi mogel najti mnogo hvaležnejšega gradiva celo v šolskih knjigah! Koliko napak, večjih prav oslovskih, bi našel v spisih in člankih svojih cenjenih stanovskih tovarišev! Tudi v koledarjih in publikacijah drugih družb (Vodnikove, obeh Mohorjevihi) ni vse brezhibno! In naposled bi g. profesor težko našel slovensko knjigo, kjer bi ne bilo mogoče najti prav nobene napake. Mogoče bi celo v slovnici našel kako napako! Popolnoma prepričan sem, da bi n. pr. ta ali oni »kritik« celo v spisih g. profesorja samega (če jih je kaj, seveda!) našel primerno snov za svoje kritične zobe.

Ljubljana.

Zdravstveno predavanje dr. Finkove.

Prosvetni odsek Delavske zbornice je letos zadel v črno, ko je omogočil našemu žensktvu serijo predavanj o enem najaktualnejših problemov. Kako koristna so ta predavanja, kaže udeležba, kakršne ni doživela nobena dvorana v Ljubljani, niti v dobi najbolj ljutih volilnih borb. Dvorana Delavske zbornice sprejme vase preko štiristo oseb, vendar se je moralo mnogim predavanjem odreči na desetine interesentk, ker so bili vsi prostori tako nabiti, da je vsakokrat bilo par slučajev omotice med poslušalkami.

Predavateljica dr. Mira Finkova je specialistka za ženske bolezni in porodništvo, o kateri temi je predavala. Predavanja je spretno razdelila na več poglavij in podala snov priprosto in razumljivo sleherni poslušalki. O anatomiji je bilo dvoje predavanj. O temi »Razvojna doba žene« eno predavanje, ki je bilo zlasti zanimivo za one žene, ki morajo poleg svojih mož tudi same na delo v tovarne. Predavateljica je tu obravnavala in tudi nazorno prikazala škodo, ki jo trpi ženski organizem vsled težkih del ali pri nočnem delu. Za vse je bila zanimiva tema o **boju za obstanek in o nagonu za ploditvijo**. Predavateljica pripisuje možu nagon k združenju, ženi pa željo, pretvoriti ta nagon v živo bitje. Spolni nagon je človeku najjačji in še drugi najjačji je nagon za obstanek. Daje je predavateljica obravnavala temo: »**Oplođitev in nosečnost in vzroki neplodnosti**«, pri katerih problemih je obširneje pojasnjevala postopanje posameznikov, v raznih takih slučajih.

V nadaljnjih poglavjih je obravnavala probleme: »**Higijena žene in krvavitve in rak**«. V predzadnjem predavanju je govorila »**O porodu**« ter je svoje predavanje spopolnila z dobrimi skioptičnimi slikami. Zadnje predavanje se bo vršilo danes, v sredo, o temi »**Spolne bolezni, njihove posledice in ozdravljenje**«. Predavanje bo spremljano s filmom.

K tem predavanjem pripominjamo, da bi bilo zelo potrebno omogočiti jih vsaj po večjih industrijskih centrih. Koliko ženskega trpljenja, neredov v delavskih družinah in ogromnih stroškov bi bilo prihranjen, če bi bilo zlasti delavskim ženam in dekletom omogočeno, ta vprašanja po bližje spoznati. Vrlo koristno bi tudi bilo, če bi predavateljica ali

Mnogokdaj pogledam šolsko ali domačo nalogo tega ali onega srednješolca in reči moram, da mnogi profesorji čisto bodisi zaradi neznanja bodisi zaradi površnosti ne popravljajo naravnost škandaloznih napak. Ali je čudno, če pišejo mnogoteri, ko pridejo pozneje v življenje, tako škandalozno, da morajo nekateri gg. profesorji v sveti jezi metati knjige ob tla?

Vsi grešimo! Nihče ni brez slovniških grehov in zato bi kazalo malo manj visoko dvigati nosove in vsaj za spoznanje ponižneje kazati na tuje grehe, mogoče le takole mimogrede... in vedno z zavestjo, da more človek celo v trenutku, ko drugim očita grehe, sam grešiti. V nekaterih kritikah, ki so se izvolile obregniti ob slovniške kvalitete publikacij Cankarjeve družbe, smo takole iz nagajivosti in same hudobije našli nekaj prav čednih napak... Nič hudega, seveda...

G. profesor meni nadalje, da je prav on najbolj poklican braniti Cankarja glede pravilnosti in profesorsko-doktrinarske čistote jezika... Menim, da se je Cankar na take vojščake poživljal in se še zdaj poživljava, zakaj njih se najprej tiče, kar je povedal vsem slovničarjem v brk:

»Za slovnico se res nisem zanimal nikdar v svojem življenju. Kadarkoli pišem, mi je edina skrb, da jasno povem, kar mislim, in pa da natanko do najtistih nijanse čuti z mano tisti, za kogar pišem. Tako se zgodi, da včasih v edini besedi zagrešim nepravilno slovniško bliko. Kajti, če mi je treba kdaj izbirati med slovniško čednostjo na eni strani ter med jasnostjo in lepoto sloga na drugi, se odločim takoj za slovniško nepravilnost...«

In tedaj sodi o jeziku edino poklicani sodnik: u h o!

(Iz pisma Iv. Cankarja z dne 8. III. 1918 dr. Henrikumu Tumu. Glej Koledar C. D. 1930, str. 118.)

In s tem končam za danes tudi jaz. I. F. V.

kak drug strokovnjak, to temo obširneje in kar najbolj razumljivo opisala. Ljubljansko predavanje je pokazalo, da bi tak spis našel mnogo čitateljic. Mogoče bi se našlo primereno založništvo, ki bi omogočilo tako ceno, da bi bil spis dostopen tudi najrevnejšim.

Naj pripomnimo še eno ob tej priliki. Predavateljica je našla pot k svojim slušateljicam, ne samo, da so jo razumele, njena izvajanja so segala prisotnim tudi v srce, kar se nam zdi posebno važno. Preventivno zdravstvo je skoraj nemogoče, če ljudstvo ne čuti, da izžareva učiteljski zdravnik neko tovariško toploto. Kadarkoli s ponosom gledamo na naše delavske bolniške zavarovalne institucije, nam vedno zagreni občutek, da se te institucije vedno bolj in bolj oddaljujejo od onega tovariškega razmerja do članov, od katerega je odvisen njihov uspeh. Odgovorni funkcionarji teh institucij naj bi razmišljali, kako bi se dalo preprečiti kljub velikemu stroju teh institucij, da postanejo v očeh delavstva uradi in nič drugega kot uradi. — Obrov.

Jakob Lavtar je umrl. Jakob Lavtar je bil po poklicu krojač in se je svojčas pojavljal tudi v ljubljanskem delavskem gibanju, kjer pa ni našel pravega mesta, prešel je k demokratizmu. Zadnja leta je bil hišnik na ljubljanskem Gradu, ki ga upravlja mestna občina in ima nastanjenih v njem nad 500 prebivalcev. Hišniško službo je opravljal pokojnik na Gradu od leta 1917. Umrl je nenadoma v 66. letu starosti. Slavospeve pa mu pojo sedaj tisti, ki so ga pred petindvajsetimi leti skoro z gnojnico polivali.

Peter Kozina umrl. Znani tvorničar Peter Kozina, ki je imel v Trzinu svojo tovarno čevljev in v Ljubljani svojo osrednjo pisarno, je minuli teden umrl za pljučnico, ki se je baje razvila po neki pokvarjeni jedi. Kozina je lani izpremenil svoje podjetje v delniško družbo s tem, da je stopil v družbo beograjske banke, ker mu je primanjkovalo obratnega kapitala za razvijajočo se industrijo. Pogreb pokojnika se je vršil v nedejo popolne v Ljubljani ob veliki udeležbi občinstva.

Vodstvo zadruge »Počitniški dom« združnih nameščenecv vabi vse prijatelje in prijateljice, ki so radi dobre volje, na veliko maskerado, ki jo priredi na pustni torek, dne 4. marca t. l. ob 8. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice. — Plesalo in rajalo se bo do jutraj. — Za dobro zedačo in pristno kapljico je preskrbljeno. — Sodeluje orkester in jazz-band »Zarja«. — Kdor noče, da

ČITAJTE „DELAVSKO POLITIKO“

NAROČA SE
MARIBOR
POŠTNI PREDAL 22

bi mu bilo žal, naj izrabi to zadnjo priliko v letošnjem predpustu.

Stavbna zadruga »Delavski dom« v šiški vabi v soboto, dne 1. marca t. l. ob 8. uri zvečer v hotel »Tivoli« na svojo predpustno veselico s plesom, bogatim srečolovom, šaljivo pošto itd. Sodeluje železničarska godba »Zarja«, Konec zjutraj. Maske dobrodošle. — Kdor se hoče od srca nasmejati in se čisto po domače pozabavati, naj se te veselice gotovo udeleži.

Maribor.

Presneti krematorij, ki dela maziljenim gospodom take preglavice. Mislili smo, da se bo »Slovenec« z našim člankom resno pobavil glede potrebe ter umestnosti krematorija, pa smo se zmotili. »Slovenec« nedostaje argumentov, pa nič ne de, on si zna tudi na drug način pomagati — za silo... Gospodje pač mislijo, če že ne morejo kakšne stvari enostavno ignorirati, da je dovolj, če se malo pošalijo. Toda šala jim tudi včasih ne gre od srca, kajti Jürek in Nacek si ne belita toliko svojih »butic« s tujko »krematorij«, kot z onimi tisočeriimi tujkami, ki se jih »Slovenčevi« gospodje dnevno poslužujejo, ko v mrtvem ter ljudstvu nerazumljivem jeziku hvalijo živega boža. Ja,

to je pač »miserere«. Krematorije pa bodo vsekakor zidali, sicer ne v Mariboru, ker ga tudi tukaj ni nihče nameraval zidati, pač pa jih bomo kmalu imeli v vseh glavnih mestih države. Kdor pa hoče čitati trapast odgovor, ne resno vprašanje, naj se že po »Slovencu«.

Vsi mladeniči, rojeni leta 1912, ki bivajo v mestu Maribor, pa se še niso prijavili pri mestnem vojaškem uradu kot vojni obvezniki, naj to nemudoma store. One mladeniče, ki so pristojni v mestno občino Mariborsko, a ne bivajo v mestu, so dolžni stariši, da jih naknadno prijavijo. Prijavni rok je podaljšan do 28. II. 1930.

»Svoboda« Maribor. Pevski odsek »Svobode« v Mariboru se pripravlja za koncert, ki bo v najkrajšem času. V ta namen se pozivajo vsi pevci in pevke, da od sedaj naprej prihajajo redno vsak četrtek k vajah, katere se vršijo v pevski sobi »Ljudskega doma«. Pa tudi vsi drugi prijatelji petja se vabijo, da pripomorejo s svojim sodelovanjem do lepe delavske pesmi.

Celje.

»Svoboda« Celje priredi na pustno soboto, dne 1. marca v vseh gornjih prostorih Narodnega doma v Celju svojo X. maskarado, pri kateri sodeluje mariborska železničarska

godba pod vodstvom g. Schönherria. Vsi prijatelji zabave so vljudno vabljeni.

I. Celjska mizarska zadruga r. z. z o. z. je razstavila svoje izdelke v izložbi »Kodesa«, Kralja Petra cesta 31. Na to razstavo opozarjamo vse čitatelje in interese mizarskih izdelkov. — Občni zbor iste zadruge se vrši v nedeljo, dne 2. marca t. l. ob 2. (14.) uri v gost. Branibor.

Zagorje ob Savi.

Zanimivosti iz Zagorja. V našo, rekel bi lepo kotlino, se je letos nasesel strah in otožnost. Pri »Trboveljski« praznujejo rudarji po en delavnik detensko. S 15tim t. m. se je 14 rudarjem služba odpovedala, a 11. marca grozi odpoved še večjem številu. Žalostno za samce in še žalostnejše za tiste, ki imajo številne otroke. Kje bodo dobili dela, od česa živeti? Tukajšnji župnik ne more nič pomagati; morda bi to lahko storil »Slovenec«, ki vedno zahteva zvišanje števila porodov. Naša zagorska dopisnica »Slovenca« in »Jutra« sta se nehala kregati zaradi slabih cest v Zagorju. V nebesih so uvedli te-

PRISTOPAJTE K

ŠTAJERSKI HRANILNICI IN POSOJILNICI V MARIBORU

Delež stane Din 100.— in se obrestuje po 6%. Člane sprejema začasno Ljudska tiskarna, Sodna ulica 20.

žavo obeh in je dobil vremenski minister nalog, napraviti zimo. Cestne mlake so zamrzile in mi Zagorjani, kakor tudi oba dopisnika, smo rešeni. — Dva ugledna »purgerja«, ki sta si celo idejno zelo blizu, se borita za dobavo glavne tobačne zaloge. Kdo bo izmed njiju zmagal, še ne vemo. Naše mnenje je, da gre v tem oziru prvenstvo kakemu invalidu. — Na občini imamo tudi silne težave. Denarja ni. Še lanski proračun ni odobren. Posojila za kritje primanjkljaja vnesku od 286.000 Din oblast še do danes ni odobrila. Kdaj bomo proračun delali za tekoče leto, je pa še popolnoma odprto vprašanje.

Zanimiva je bila občinska seja z dne 17. t. m. Na dnevnem redu je bila prošnja Dr. Korbarja (bivši gerent) za delno povrnitev svoječasno mu ukradenega občinskega denarja, za kar je bila tožba med občino in njim, ki je stala občino precejšnje tisočake. Prečitana je bila spomenica Dr. Korbarja, poslana kr. banski upravi, v kateri se on sklicuje na svoje plodonosno delovanje v občini za časa svojega gerentovanja. Ker pa je kr. banska uprava zahtevala od občine, da občinski odbor poda svoje mnenje o tej spomenici, je g. A. Prosenec, kot nastopni gerent za g. Korbarjem predložil Korbarjevi spomenici nasprotno utemeljitev, s katero je soglašal tudi občinski odbor. Sedaj smo mi zagorski »firbci« radovedni, katera deklaracija bo zmagala, ker obe sta težki.

Ruše.

Potreba vodovoda in zadruga vodovodnih interesentov. Kako nujna je ta zadeva, se vidi iz tega, da so vse stranke, ki so reflektirale na svoje zastopstvo v občinskem odboru, za časa volilnih bojev povdarjale potrebo po napeljavi vodovoda, kajti vode nimajo pri hiši niti mali bajtariji in deloma tudi ne gostilničarji, mesarji, trgovci, peki itd., ki brez dobre pitne vode težko izhajajo. Vsega tega se je zavedal tudi sedanji občinski odbor ter je v to svrhu stavil v proračun za leto 1929 15.000 Din za pripravljala dela. Stvar pa ni prišla z mrtve točke, dokler ni začutil potrebo po vodovodu krajevni šolski odbor, ki mora zgraditi še letos veliko moderno šolo, kar pa si brez vodovodnih naprav ne more nihče zamisliti. Zadeva je prišla ponovno v razpravo na občinski seji dne 6. febr. t. l. ter je poverjena upravnemu odseku občine. Obenem je bil pa tudi odobren predlog, da se mora graditi vodovod na zadrugi podlagi. Upravni odsek je na svoji seji dne 17. februarja sklenil, da čimprej pozove reflektante k sodelovanju in ustanovitvi vodovodne zadruge.

V petek, dne 21. februarja 1930 je končal svojega življenja pot odvetnik, gospod

dr. Josip Jerič,

član načelstva, rentne komisije, revizor Pokojninskega zavoda za nameštence i. t. d.

Pokojnik je bil član avtonomne uprave Pokojninskega zavoda od njenega početka. Bil je neumoren delavec na socialnem polju in v veliki meri je njegova zasluga, da je zavod dosegel sedanjo višino.

Predragemu pokojniku in vzornemu sodelavcu bomo ohranili zvest in trajen spomin.

Pogreb se je vršil izpred mrtvašnice, Stara pot 2, v soboto dne 22. t. m. ob 16. uri.

Pokojninski zavod za nameštence v Jublani.

Ali ste že krili?
svoje potrebe v tiskovinah

Dobavljamo vse tiskovine v prvovrstni izpeljavi in po najnižjih cenah za vsa društva, industrijo, trgovine, pisarne itd.

Ljudska tiskarna d. d.
Maribor, Sodna ulica št. 20

STAVBENA, KONZUMNA IN GOSTILNIŠKA ZADRUGA
„DELAVSKE DOM“
V TRBOVLJAH R. Z. Z O. Z.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po čistih 8% od dne vloge do dne dviga. Ima 3 prodajalne, 2 v Trbovljah, 1 v Senovu pri Rajhenburgu. Član te zadruge lahko postane vsak, ki vplača delež in vpisnino, delež znaša 50 D, vpisnina 250 D

NAČELSTVO.

Ali si že dobil novega naročnika za „Delavsko politiko“, smatraj to za svojo dolžnost!

Kot najboljšo masažno in domačo zdravilno sredstvo proti

revmatičnim bolečinam

zobo- in glavobolu, prehlajenju, trganju, za negovanje telesa, ust, osvežitev in krepitev mišičevja ter živčevja sploh, se uporablja že pol stoletja **priznana**

LEVJA
MENTOL-DROŽENKA

(francosko žganje)

Dobiva se v originalnih plombranih steklenicah v pristni predvojni kakovosti v vseh drogerijah in trgovinah z mešanim blagom, kakor tudi v vseh prodajalnah Konzumnega društva za Slovenijo.